

Voortgang Luchtmetingen van LV2 in Leidschendam Voorburg, 14/11/2019

Deze mail is gezonden naar alle actieve medewerkers (huisvesters, analyseerders, technische hulpen) van de groep LV2 (Lucht voor Leidschendam-Voorburg) en naar andere geïnteresseerden in Leidschendam-Voorburg, en is ook gekopieerd aan SPPS, PZH, RIVM en aan de gemeente Leidschendam Voorburg. Alle mail gaat via Blind Copy, zoals gewoonlijk.

Het aantal meetapparaten stijgt nog steeds, en we hebben ook nieuwe types binnen gekregen. Er is volop politieke beweging op het NO₂ front in verband met de stikstofcrisis, maar de maatregelen van de regering zullen in Leidschendam-Voorburg zeer weinig tot geen effect hebben op de luchtkwaliteit.

Meetkits – uitbreidingen

Dit voorjaar waren ons tien nieuwe paddenstoelen beloofd. De eerste vijf van die meetkits waren al in de zomer aangekomen en geïnstalleerd, toen we het bericht kregen dat er geen nieuwe paddenstoelen meer zouden worden geleverd. Wat wel is binnengekomen: een tiental meetkastjes voor het meten van PM₁₀ en PM_{2,5}. Deze kastjes bevatten een ander soort fijnstof meters, die bij uitstek geschikt zouden zijn voor het meten van het fijnere fijnstof PM_{2,5}. Wij plaatsen deze meters voor een gedeelte bij nieuwe adressen, en voor een gedeelte bij oude adressen naast de paddenstoelen. Twee redenen: wij hebben geconstateerd dat sommige paddenstoelen verouderingsverschijnselen beginnen te vertonen, en ten tweede, het is nuttig om verschillende metingen op dezelfde locatie met elkaar te vergelijken. In november hebben we nog een vijftal van deze meters binnen gekregen. Wij kunnen daarmee voor het ogenblik aan de behoefte in de gemeente voorzien.

Andere stations

We hebben hiermee in totaal zo'n dertig meetkits in gebruik. Onze analyses strekken zich niet alleen uit naar deze meetkits, maar ook naar RIVM stations en luftdaten.de meetkits. [Luftdaten.de](http://luftdaten.de) meetkits zijn goedkope meetkits, waarvoor een bouw instructie op internet staat. Zelfbouwen, zelf installeren, en dan verbinden met de Duitse website van [luftdaten](http://luftdaten.de). De gegevens van [luftdaten](http://luftdaten.de) zijn ook op het RIVM netwerk te zien (samenmeten.rivm.nl).

Analyse van de gegevens

Wij hebben in een vorig rapport uitgebreid gesproken over de problemen met de kalibratie van de NO₂ meters (de duurste component van de paddenstoelen). Ook RIVM worstelt met de problematiek. Zij hebben het ontwikkelen van procedures rond deze NO₂ meters voor een tijdje stopgezet, en verwachten pas in 2020 weer verder naar metingen met NO₂ meters te gaan kijken. In de tussentijd meten wij rustig door – zij kunnen dan het verloop van de metingen over langere perioden bestuderen.

Onze analyses van de NO₂ metingen concentreren zich op de vraag of er tekenen zijn dat de apparatuur aan het eind van zijn levensduur is. Door de nachtkalibratie lijkt het niveau van de metingen wel redelijk, maar het effect van deze kalibratieprocedure van het RIVM kan een eventueel verouderingsproces maskeren. Wij gebruiken bijvoorbeeld kruiscorrelatie technieken om gelijkenissen en verschillen tussen stations op te sporen.

Wij blijven nog duidelijke dag en nacht patronen zien, en ook zien wij variaties gedurende de maand.

Ook voor PM10 en PM2,5 metingen zijn altijd verdere analyse en controle noodzakelijk. Voor de meting worden deeltjestellers gebruikt, maar om de concentratie van fijnstof te berekenen (in microgram per kubieke meter) moet men weten hoe groot de individuele deeltjes in het fijnstof zijn. Roet, zand, diesel verbrandingsproducten, bandenslijpsel en slijpsel van remschijven hebben allemaal verschillende karakteristieken, en zijn verschillend van grootte.

PM10 en PM2,5 zijn, in theorie, meer egaal over de gemeente verspreid dan het gas NO2. Er is een vrij hoge achtergrond van het bruinige gas, en de concentratie in de buurt van de belangrijkste bron, de snelwegen, is hoger. Het meten van de invloed van snelwegen is belangrijk, en daarom willen wij in de toekomst met wellicht andere apparatuur ons later weer op NO2 richten. De vervuiling met NO2 is maar een gedeelte van het stikstofcrisis probleem, maar is voor onze gezondheid heel belangrijk.

Contacten met provincie Zuid Holland, RIVM en DCMR

De provincie Zuid Holland heeft een bijeenkomst georganiseerd voor alle groepen in de provincie Zuid Holland die zich met luchtmetingen bezig houden. Rotterdam (verschillende buurten), Delft, Gouda, Reeuwijk, Bodegraven, Waddinxveen, Lansingerland, to name a few, waren aanwezig bij deze bijeenkomst bij DCMR in Schiedam (DCMR is de milieudienst voor Rotterdam). Ook was een vertegenwoordiger van RIVM aanwezig.

De verschillende groepen gaven presentaties over hun activiteiten. Bodegraven heeft veel tijd gestoken in apparatuur. LV2 is niet de enige groep die de gegevens van samenmeten.rivm.nl apart en offline analyseert. Het lijkt erop dat onze analyse methodes wat geavanceerder zijn dan die van anderen. RIVM maakt ondertussen nuttige toevoegingen: zij willen windroosplots op de website plaatsen, waardoor de luchtvervuiling als functie van windrichting kan worden bekeken. De informatie site van RIVM (samenmeten.nl) geeft nuttige informatie.

De initiatieven van Luchtwachters Delft verdienen aandacht, war ons betreft. Zij bouwen eigen apparatuur, en denken de apparatuur te kunnen verbeteren – iets waar wij veel interesse voor hebben.

Politiek

Dit voorjaar stuurde de gemeente een brief naar de minister van Infrastructuur en Waterstaat met het verzoek de maximum snelheid omlaag te brengen naar 100 km/uur (dag en nacht) op de A4 en naar 80 km/uur op de Utrechtse Baan. Argument: de gezondheid in onze gemeente wordt negatief beïnvloed door de geluidsoverlast en door de luchtvervuiling (Fijnstof en stikstofoxides). Verdere argumentatie: hogere verkeersveiligheid, minder stagnatie door ongevallen en vermindering van de CO2 uitstoot. Het antwoord van de minister was negatief. In haar afweging was reistijdwinst, beleving van de automobilist (!) en doorstroming belangrijker. Zij vermeldde nog net niet dat minder benzinegebruik tot minder rijksinkomsten leidt...

Deze week is de kwestie weer actueel geworden. Om het stikstofniveau (ammonia en NO2) terug te dringen - en daarmee bouwprojecten mogelijk te maken - wordt de snelheid op rijkswegen teruggebracht tot 100 km/h overdag, terwijl de maximum snelheid 's nachts hoog blijft. Omdat de snelheden bij vrijwel alle snelwegen bij Leidschendam-Voorburg overdag al beperkt zijn is het te verwachten effect in Leidschendam-Voorburg klein. Alleen op de A12 mag 120 km/h gereden worden op de paar kilometer van Zoetermeer naar Nootdorp. Zeker, de NO2 deken zal daardoor iets afnemen, maar of het voldoende is voor de doelstelling van het kabinet (mogelijk maken van bouwprojecten) valt te bezien. De brief van de gemeente heeft in elk geval niets van zijn actualiteit verloren ten aanzien van de gezondheid van de burgers van Leidschendam-Voorburg: daar heeft de minister zich niet mee bezig gehouden.

Reacties graag naar lv2@kpnmail.nl